

Utrikesdepartementet

Bidrag till stödfonden för Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP)**Ärendet**

Nordliga dimensionens miljöpartnerskap (NDEP) är ett initiativ från Sveriges EU-ordförandeskap 2001. NDEP:s stödfond, som administreras av Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), består av ett miljöfönster och ett kärnsäkerhetsfönster. Utfästelserna till NDEP:s miljöfönster uppgår sammantaget till ungefär 140 miljoner euro. Sverige har hittills utfäst sig att bidra med ca 19 miljoner euro till detta fönster.

Från miljöfönstret lämnas delfinansiering till större insatser i nordvästra Ryssland, i första hand runt Östersjön, samt till Vitryssland, som blev observatör i NDEP 2009. I dag dominerar projekt inom vattenrening, men insatser inom avfallshantering och på fjärrvärmeområdet förekommer också. Sammanlagt har 17 projekt godkänts för finansiering från stödfonden, med drygt 100 miljoner euro i gåvomedel. Ytterligare insatser bereds. NDEP är ett partnerskap mellan Ryssland, Vitryssland, EU-kommissionen, EBRD, Europeiska investeringsbanken (EIB), Nordiska investeringsbanken (NIB) och Nordiska miljöfinansieringsbolaget (NEFCO) samt en lång rad bilaterala givare. Inom miljöfönstret är dessa, förutom Sverige, även Danmark, Finland, Norge och Tyskland.

Tre projekt med förmodad NDEP-finansiering planeras för närvarande i Vitryssland. När implementeringen av dessa påbörjats står de implementerande bankerna redo att ta fram fler miljöprojekt i Vitryssland. Detta kräver dock att ytterligare medel finns tillgängliga för landet i stödfonden. Ett svenskt bidrag, som möjliggör en utökning av NDEP-finansieringen till Vitryssland, bör underlätta för landets regering att fatta svåra politiska beslut om nödvändiga reformer.

Regeringskansliets beslut

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar att till stödfonden för NDEP, som förvaltas av Europeiska utvecklingsbanken, utbetala 20 000 000 kronor. Stödet avser insatser i Vitryssland inom ramen för miljöfönstret.

Utgiften ska belasta det för budgetåret 2010 under utgiftsområde 7 upptagna ramanslaget 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, anslagsposten 1.

Åtterrapporering sker kontinuerligt till fondens beslutsfattande församling, där Utrikesdepartementet deltar.

Beslutet har fattats av chefen för enheten för Östeuropa och Centralasien, departementsrådet Malena Mård.

Utdrag till

UD EC

UD EKO

UD Registrator

Fi BA

Fi IA

M I

Ambassaden Minsk

Ambassaden Moskva

Generalkonsulatet S:t Petersburg

Sida-Europa

Sveriges kontor vid EBRD

2010-11-01

*Enheten för Östeuropa och Centralasien
Biståndsgruppen
Erik Holmqvist
Telefon +46 8 4055084
E-post: erik.holmqvist@foreign.ministry.se*

Delges:
ss Stymne

Bidrag till NDEP:s stödfond, medel öronmärkta för insatser i Vitryssland

Förslag

UD-EC föreslår att enheten från anslagsposten för Reformsamarbete i Östeuropa detta år bidrar med 20 000 000 kronor till NDEP:s stödfond för miljöinsatser i Vitryssland. Vitryssland blev medlem i NDEP i november 2009. Landet har åtagit sig att bidra med en miljon euro, vilket ger möjlighet till gåvofinansiering om fem miljoner euro från existerande medel i stödfonden. För att få del av ytterligare medel från NDEP-fonden, utöver det som öronmärks för Vitryssland, måste landet bidra ytterligare. Sannolikheten för detta ökar med ytterligare finansiering från andra givare. Stora delar av Vitryssland är en del av Östersjöns avrinningsområde, och de föroreningar som via olika floder når Östersjön från Vitryssland är betydande. I dag saknas adekvat vattenrening i landet.

Bakgrund

Den 8 oktober ägde ett NDEP-styrkommittémöte rum i Minsk, det första någonsin i Vitryssland. Tre projekt för rening av avloppsvatten i Vitryssland presenterades. Det totala belopp som öronmärkts för projekten (i städerna Brest, Grodno och Vitebsk) uppgår till sex miljoner euro, fördelat på två miljoner euro per insats.

Snart efter att dessa godkänts, och implementering av dem påbörjats, bör fler vitryska projekt bli aktuella. EBRD förbereder redan nu ytterligare två insatser i landet. Några ytterligare medel finns i dagsläget inte tillgängliga för projekt i landet. EU-kommissionen meddelande dock vid mötet att de nästa år (2011) avser bidra med ytterligare högst två miljoner euro för insatser i Vitryssland. Vi bedömer att medel avsedda

2010-11-01

---

för Vitryssland inom NDEP:s miljöfönster kommer att användas i första hand för investeringar i kommunal miljöinfrastruktur, främst inom vattensektorn.

För att implementering av projekt med gåvofinansiering från NDEP ska kunna påbörjas krävs dock omfattande reformer från vitrysk sida. Den viktigaste reformen handlar om att införa tariffer som täcker bolagens kostnader för att på så sätt garantera en långsiktigt hållbar verksamhet. Vid mötet i Minsk diskuterades villkoren för detta. EBRD underströk vikten av att vitryska myndigheter i kommande förhandlingar med bankerna accepterar som ett grundläggande villkor för finansiering, att reningsverken tillförsäkras ett sådant kassaflöde från (höjda) vattenavgifter m m, att långgivarna kan vara förvissade om att lånen kommer att kunna betalas tillbaka. Dessförinnan kommer utbetalning inte att bli aktuell. Möjligheten underströks att inledningsvis fokusera på en av de tre större anläggningarna, Vitebsk, som pilotprojekt, för att underlätta en utveckling i riktning mot full kostnadstäckning.

Möjligheten att få god utväxling av samarbetet inom NDEP i form av finansiering till ytterligare insatser bör göra det mer sannolikt att den högsta politiska ledningen i Minsk samtycker till nödvändiga tariffhöjningar, vilket i sin tur kan möjliggöra bredare reformer. Således är det viktigt att NDEP kan erbjuda ytterligare finansiering för framtida projekt, när reformerna genomförts (eller långtgående åtaganden gjorts), och implementeringen av de projekt som nu förberetts har påbörjats. Den vitryska ledningen måste få övertygande argument om att NDEP totalt sett, trots de krav som följer med partnerskapet, i slutändan ändå är till fördel för landet.

De miljöinvesteringar i Vitryssland som bankerna förbereder, bl.a. genom NDEP, är viktiga för det svenska bilaterala samarbetet med landet. Miljösektorn i den kommande svenska samarbetsstrategin bygger till stora delar på samarbete med IFI:s. Sida har redan i dag finansierat de förstudier som ligger till grund för de planerade projekten i Grodno, Brest och Vitebsk. Stöd för projektförberedande studier från Sida och andra givare är avgörande för miljöprojekt i Vitryssland, liksom bankernas möjligheter att kunna implementera projekt i landet är viktiga för bilaterala givare. Det är således viktigt också för genomförandet av det svenska bilaterala utvecklingsarbetet med

2010-11-01

Vitryssland att bankerna kan implementera miljöprojekt i landet, och här är NDEP-projekten först ut.

Samarbetet inom NDEP har överlag fungerat väl. Sammanlagt har 17 projekt i nordvästra Ryssland godkänts för finansiering från stödfonden, med drygt 100 miljoner euro i gåvomedel. Värdet för de hittills finansierade projekten uppgår till ca 3,2 miljarder euro.

Utfästelserna till NDEP:s miljöfönster uppgår sammantaget till ungefär 140 miljoner euro. Sverige har hittills utfäst sig att bidra med ca 19 miljoner euro till detta fönster.